

LETNO POROČILO JAHRESBERICHT 1991

Fara Bilčovs / Pfarre Ludmannsdorf

Januar / Jänner 1992

Dragi farani!

Ko je Marija Magdalena Jezusu maznila noge, je rekel eden od apostolov: „škoda za dragoceno olje — to bi se lahko prodalo in izkupiček dal revežem vbo-gaime.“ Jezus je nato odgo-voril: „Mene nimate vedno, reveže boste imeli vedno v svoji sredi.“

Revščina v bližini in revščina v daljavi se vleče kakor rdeča nitka skozi zgo-dovino. Vedno so eni na sončni in drugi na senčni strani. Absolutne pravične razdelitve materialnih do-brin ni mogoče doseči. So-cialne krivice, vojne, revolu-cije povzročajo neizmerno veliko duševnega in fizič-nega trpljenja. Vrh tega pa živimo v stoletju beguncev: petnajst milijonov jih je po Afriki, Srednji Ameriki in Aziji in nekaj tudi v Evro-pi. Slišimo o Kurdi, ki bežijo iz Iraka, da bi rešili svoje življenje. Slišimo o Hrvatih.

Nas kristjane morajo te vesti vznemirjati. Čutiti mo-ramo lakoto in žejo po pravi-ci. Resnično lakoto po pravi-ci pa čutimo, če smo pri-pravljeni naš kruh z begunci deliti.

Apostoli so vstalega Kri-stusa spoznali po lomljenju kruha. Po lomljenju kruha nas svet spozna za resnične kristjane. Deliti s Tamili, s Kurdi in drugimi — tako deli-ti, da boli, to je krščanska lju-bezen, pravi mati Tereza.

Caritas in druge ustanove prosijo za finančne darove. Blagor tebi, če boš resnično delil. Kajti slišal boš iz Kri-

stusovih ust besede: bil sem lačen in si mi dal jesti, bil sem begunec in si me sprejel pod streho, pridi v moje kra-ljestvo.

Bratje in sestre smo vsi po širnem svetu in Kristus se z nami identificira.

Draga bralka, dragi bra-lec, ob koncu teh besed v premislek:

Povej, ali ti ni toplo pri srcu, če pomisliš: vsi smo bratje in sestre!

Vsi, to se pravi ne samo ti in jaz, temveč vsakdo na sve-tu, ki ima človeško obličje, vsi imamo istega očeta, vseeno, v kakšnem jeziku in s kakšnimi besedami ga nagovarjamo:

indijanska žena, Kitajec, črnski otrok, Tamilec, Hrvat, Arabec, eskimsko dekle, Brazilec, Rusi, Judje, muslimani . . .

Toda povej, ali te hkrati ne spreleti mraz, če pomisliš: vsi smo bratje in sestre!

Metalci bomb, proizvajalci strupa, mučitelji, kupčevalci z orožjem, fanatiki z dvignjeno pestjo.

Smo bratje in sestre goljufov, izdajalcev, teroristov in morilcev, Judeža in Kajna. Vsi smo in ostanemo bratje in sestre, kakor koli bi to bilo sijajno, strašno, lepo ali zoprno.

Smo in ostanemo bratje in sestre cesarja Nerona in Frančiška Asiškega, Ghadaffija in matere Terezije.

župnik

LIEBE PFARRANGEHÖRIGE!

Der Philosoph Seneca sagt: „Alles, was kommen wird, ist unsicher: Lebe für den Augenblick.“ — Nütze die Gegenwart. Nur sie gehört Dir. Die Vergangenheit ist Dir entschlüpft. Von der Zukunft träumst Du und nur das Jetzt kannst Du gestalten. Aus der Erinnerung lebend, die Gegenwart ge-staltend und von der Zukunft träu-mend, das ist das denkende Wesen Mensch.

Eingeflochten in die Träume von einer glücklichen Zukunft, ist das Ernstnehmen des Wortes Verant-wortung:

**Verantwortung für sich selbst,
Verantwortung für den Nächsten,
Verantwortung für die Umwelt,
Verantwortung für alles,
was wir unser Eigen nennen.**

Verwalter, nicht Eigentümer, sind wir und Antwort sind wir schuldig Gott dem Herrn. Er wird uns einst sa-gen: gib Rechenschaft von deiner Ver-waltung. Wir werden bei der Rechen-schaft eher bestehen, wenn wir andere nicht gerichtet, sondern vor der eige-nen Tür gekehrt haben.

Linear in die Stille einkehrend und über den Sinn des Lebens nach-denkend, öffnet Verstand und Herz für das Transcendente — für das Ewige.

Ich wünsche allen Pfarrangehöri-gen, daß sie den absoluten Bezugs-punkt, Jesus Christus, nicht aus den Augen verlieren. Ihn, die Mitte, suchen wir, wenn wir unsere Kräfte gegen das Böse mobilisieren und die Stätte der Zwietracht und des Hasses in unseren Herzen in eine Oase der Liebe ver-wandeln.

Pfarrer

Dušnopastirsko poročilo za leto 1991

SEELSORGEBERICHT 1991

V preteklem letu so bili v fari krščeni sledeči otroci:

Im Jahre 1991 wurden in der Pfarre Ludmannsdorf folgende Kinder getauft:

**Melanie Maria Sprachowitz
Martina Barbara Mikula
Anna Katharina Ferk
Sandra Tumer
Christopher Schwarz
Michael Rupert Jesenko
Marisa Monika Prucknig
Jeannine Kropiunig**

Da bi rasli ne samso kot človeški otroci, temveč tudi kot otroci božji v milosti. — Gottes Engel mögen sie auf ihren Lebenswegen begleiten.

-o-

21 doraščajočih je prejelo zakrament sv. birme.

21 Jugendliche empfangen das Sakrament der Firmung.

Sveti Duh naj jih razsvetljuje, da bodo resnico spoznali in po njej živeli.

Der Heilige Geist stärke sie in der Liebe und in der Wahrheit. Mögen sie dem katholischen Glauben treu bleiben.

-o-

Ena oseba, v fari krščena (pa zdaj stanuje v Beljaku), je v letu 1991 zapustila našo versko katoliško skupnost.

Eine in der Pfarre Ludmannsdorf getaufte und jetzt in Villach wohnende Person hat im Jahre 1991 unsere ka-

tholische Glaubensgemeinschaft verlassen.

Molimo drug za drugega.
Beten wir füreinander!

-o-

Cerkveno so se poročili 1991:

Kirchliche Trauungen 1991:

**Josef Tusch
und Maria Michor**

**Bruno Florian Moretti
und Elisabeth Michor**

**Johan Glantschnig
und Theresia Schönlieb**

**Franz Günther Quantschnig
und Hannelore Rogatschnig**

Bog jim naj da milost, da bodo v zakonu in družini živeli v medsebojnem spoštovanju in ljubezni. Naj negujejo pogovor z ljudmi in z Bogom.

Christus, der Herr, sei ihr Begleiter und schenke ihnen Liebe, Verstehen und die Kraft des Verzeihens. Mögen sie aufeinander und auf Gott hören!

-o-

Svetih obhajil je bilo podeljenih v fari 19.500.

Heilige Kommunionen wurden 19.500 gespendet.

-o-

Bolniških obhajil /
Krankenkommunionen: 41
Zakrament bolniškega maziljenja je prejelo 19 bolnikov.
Die Krankensalbung empfangen 19 Kranke.

-o-

Velikonočnih spovedi /
Osterbeichten in der Pfarre: 480

Na Gospodov vnebohod je 22 otrok prejelo prvo sveto obhajilo.

Am Feste Christi Himmelfahrt empfangen 22 Kinder die Erste heilige Kommunion.

Naj v svetih zakramentih doživijo bližino božjega Sina Jezusa Kristusa.

Mögen sie in den heiligen Sakramenten die Nähe Gottes erfahren!

-o-

Nedeljsko mašo obiskuje povprečno 400 ljudi.

Den sonntäglichen Gottesdienst besuchen durchschnittlich 400 Personen.

*Uredništvo želi vsem faranom blagoslovljeno,
zdravo in srečno novo leto.*

*Die Redaktion wünscht allen Pfarrangehörigen ein gesegnetes,
gesundes und erfolgreiches Jahr 1992.*

Leopold Kassl, Franz Quantschnig, Hanzej Reichmann, Franziska Kropivnik, Rupert Reichmann, Anna Gasser, Emil Stinger, Rupert Gasser, Josef Kuess, Janko Pečnik, Ingrid Zablatnik, Angela Stinger, Mihi Seher, Leni Kulnik, Melitta Reichmann, dr. Pavel Zablatnik

Lastnik, izdajatelj in založnik:
fara Bilčovs;

za vsebino odgovarja:
župnik Leopold Kassl,
9072 Bilčovs 1;

tisk: Mohorjeva, Celovec.

Eigentümer, Herausgeber
und Verleger:
Pfarre Ludmannsdorf;

für den Inhalt verantwortlich:
Pfarrer Leopold Kassl,
9072 Ludmannsdorf 1;
Druck: Hermagoras,
Klagenfurt.

Pred nami so odšli v večnost:

Theresia Schellander
*4. 3. 1906 † 16. 2. 1991

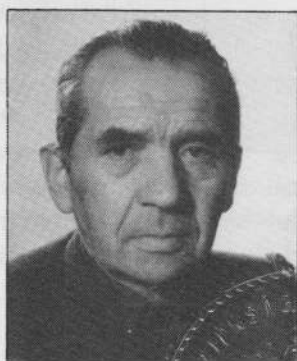
Uns in die
Ewigkeit
voraus-
gegangen
sind:

Anna Weber
*26. 7. 1902 † 8. 3. 1991

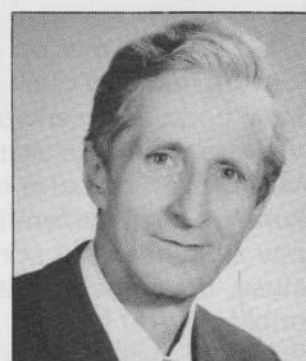
Gottfried Schawarz
*20. 12. 1930 † 13. 3. 1991

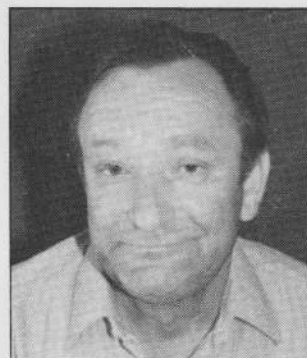
Johann Kröpf
*8. 1. 1920 † 7. 4. 1991

Matthias Hallegger
*17. 8. 1919 † 7. 4. 1991

Gregor Bister
*6. 5. 1928 † 10. 4. 1991

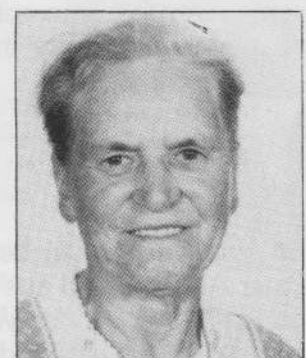
Hubert Sablatnig
*21. 9. 1930 † 20. 4. 1991

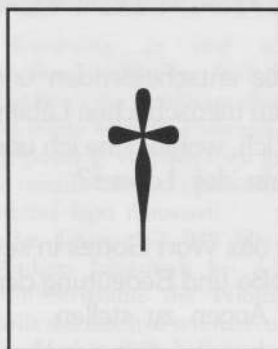
Anna Painter
*21. 8. 1906 † 26. 5. 1991

Agnes Maria Sprachowitz
*11. 2. 1950 † 25. 5. 1991

Paula Boštjančič
*14. 4. 1914 † 4. 6. 1991

Neznanec / Unbekannter
pokopan/begraben: 25. 6. 1991

Karl Proderutti
*15. 6. 1927 † 28. 7. 1991

Paul Krušić
*28. 1. 1920 † 13. 10. 1991

Albin Krušić
*26. 2. 1927 † 12. 12. 1991

Naj počivajo v miru! Herr, laß sie ruhen in Frieden!

Ljudski misijon v Bilčovsu

Volksmission in Ludmannsdorf

6. 2. – 24. 2. 1991

Vodil je ljudski misijon g. Alojzij Markl iz Ljubljane. Govoril nam je v obeh deželnih jezikih v farni cerkvi ter v podružnih cerkvah v Želučah in v Velinji vasi, v dvorani pri Miklavžu in v Knabrlnovi dvorani v Velinji vasi. Govoril je o Bogu vsem stanovom: otrokom, mladini, možem in ženam. Približno 800 faranov se je udeležilo ponudb ljudskega misijona. Kristus, umsiljenemu, se je v zakramentu sv. pokore približalo 480 faranov. Kar se tiče uspeha ljudskega misijona, velja beseda sv. pisma: „eden seje, drugi žanje“ in, kakor pravi evangelist Marko v 4, 26–27, „z božjim kraljestvom je kakor s človekom, ki je vrgel seme v zemljo: sam spi ponoči in bdi podnevi, seme pa poganja in raste in on sam ne ve, kako.“

Die Volksmission in beiden Landessprachen leitete Pater Alojzij Markl aus Laibach. Ca. 800 Pfarrangehörige haben bei der Volksmission mitgemacht und zumindestens einige Predigten bzw. Vorträge gehört. Das Sakrament der Buße empfangen 480 Erwachsene und Jugendliche. Kranke wurden zu Hause und im Krankenhaus besucht und 14 empfangen das Sakrament der Krankensalbung. Möge der ausgestreute Samen keimen und wachsen und Frucht bringen.

Molitev, ki poduhovlja

Kdor dobro moli, je dober kristjan. Kdor slabo moli, je slab kristjan. Kdor nič ne moli, pa sploh ni kristjan.

Arnold Janssen

Da prav moliš, zavisi od tega, kako živiš. Da prav živiš, zavisi od tega, kako moliš.

Alex Carrel

Notranje duše imajo veselje nad vsem, kar jim pride naproti. Ko gredo v naravo, ko poslušajo godbo, ko gledajo zvezdnato nebo, ko zro nedolžnega otroka, pri tisoč priložnostih. Zakaj? Ker jim iz vsega odseva Bog. Ker se vedno dvigajo od stvari k Stvarniku, lepemu, dobremu in ljubeznivemu.

Bierbaum

ČEMU MISIJON

Eden od mnogih pripomočkov za obnovo verskega življenja v župniji so dnevi zbranosti ob misijonu. Zajema nas skrb za življenje, v verskih rečeh nekako otopimo, polasča se nas brezbriznost. Zato od časa do časa potrebujemo poživila in spodbude. Poglobiti moramo svoje versko znanje, temeljito prečistiti dušo in napraviti načrt za bodočnost, da se ne izgubimo v sivi vsakdanjosti. Ali ni misijon za vse to odlično sredstvo? Neki premik v življenju vsakogar in v zgodovini župnijske skupnosti. Obisk cerkve je večji. Ljudje drug drugega spodbujajo. V takih okoliščinah je mnogo lažje kot sicer obnoviti v sebi Kristusovega duha. Glavni cilj misijona je poglobitev vere. Opozoriti hoče misijon na pristen evangelij.

DREI DINGE STEHEN BEI DER VOLKSMISSION IM VORDEGRUND:

1. „Es geht um die entscheidenden und letzten Fragen im menschlichen Leben: Woher komme ich, wohin gehe ich und was ist der Sinn des Lebens?“
2. Es geht darum, das Wort Gottes in seiner ganzen Größe und Bedeutung den Menschen vor Augen zu stellen.
3. Wir wollen unseren Glauben erneuern durch eine neue, der Zeit angepaßte Form der Predigt und durch bewußtes Hinhören auf das Wort Gottes.

BIRMA — kakor jo vidijo birmanci

Po navadi pišemo starši, kaj naj pomeni birma otrokom, botrom in faranom.

Tokrat smo se odločili, da damo besedo birmankam in birmancem, da iz svojega vidika napišejo, kaj jim birma pomeni. Njihovi prispevki naj nam ne bodo samo manj ali bolj zanimiv tekst, temveč spodbuda, da preverimo odrasli naša stališča in naše gledanje tako na birmo kakor tudi na mladostnike, bodoče odrasle in nosilke in nosilce farnega življenja.

Warum ich zur Firmung gehen will

Ich gehe zur Firmung, weil ich ein Christ bin. Die Firmung ist ein Sakrament wie Taufe und Erstkommunion und ich will die Sakramente empfangen. Ich glaube, daß man durch die Firmvorbereitung und durch die Firmung Gott näher kommt. Besonders hat mich gefreut, daß ich die Firmpatin selbst aussuchen durfte. Ich glaube, daß eine Firmpatin sehr wichtig ist. Sie ist ja Zeugin, daß man das Sakrament der hl. Firmung empfangen hat, so wie man auch Taufzeugen oder Trauzeugen hat. In der Schule hat uns unsere Religionslehrerin auch schon viel von den Sakramenten erzählt und daß es wichtig ist, daß man sie ernst nimmt.

Astrid Filipič

Zakaj hočem k birmi

Pri nas doma smo vsi krščeni in (to se pravi, da pripadamo rimsko katoliški veroizpovedi) se aktivno vključujemo v farno življenje. V krščanskih družinah je naveda, da otroke krstijo. V drugem razredu ljudske šole gredo otroci k prvemu obhajilu in ko so stari dvanajst let in več, lahko gredo k birmi.

Jaz sem se že veselila na birmo. Moj brat je bil pred tremi leti pri birmi in mi je pripovedoval, kako zanimiv in lušten je birmski pouk. Veselila

sem se že na pripravo z Ingrido. Moja prijateljica Tamara mi je rekla, da lahko postaneš botra, ko si birman. To me seveda tudi privlačuje, ker je pri nas čast postati botra. S tem se mi zdi, da se lahko v cerkvi povsod udeležujem in sem polnovredna članica cerkvene skupnosti.

Andrea Kropiunig

Warum will ich zur Firmung gehen

Weil ich das heilige Sakrament empfangen will. Weil ich mit der Firmvorbereitung Gott näher kommen will. Weil ich ein Christ bin und alle Sakramente empfangen will. Weil die Firmung eine Vollendung der Taufe ist.

Anita Sereinig

Kaj hočem od birme?

Prijavil sem se k birmskemu pouku, ker po zakramentu sv. birme hočem sprejeti Svetega Duha. Birmska pomočnica in naša učiteljica je gospa Ingrid Zablatnik iz Bilnjovsa. Učimo se razne molitve in o Jezusovem življenju. Prav zato bom šel k sveti birmi, da bom spoznal božje resnice in skušal po birmi po njih živeti.

Marko Pečnik

Wir wollen heuer gefirmt werden!

Uns gefällt der Firmunter-

richt, weil wir hier nicht nur das Wissen vermittelt bekommen, sondern auch innerhalb der Gruppe Gemeinschaft erleben können. Wir wollen gefirmt werden, weil wir unser Leben als Christen beginnen wollen. Einmal ist auch ein Gespräch mit den Pfarrgemeinderäten geplant. Uns interessiert auch, was Erwachsene zum Thema Firmung zu sagen haben.

Heidi Sprachowitz
Sabine Schöfman

Ich will heuer gefirmt werden!

Ich will heuer gefirmt werden, weil ich an Gott glaube, mit Kindern zusammen bin und Gemeinschaft erleben will. Außerdem wird mir viel über Gott erzählt und weil mir viele Gebete beigebracht werden. Doch ich gehe auch zur Firmvorbereitung, weil es Spaß und Freude macht.

Sabine Tumen

Wir wollen gefirmt werden

Wir gehen zur Firmung, weil wir müssen. Wir gehen zum Firmunterricht, damit wir auf die Hl. Firmung vorbereitet werden. Durch den Firmunterricht lernen wir uns näher kennen. Der Firmunterricht macht uns Spaß. Neben dem Lernen über Gott spielen wir auch.

Kerstin Leutschacher
Sigrid Lippusch
Manuel Mößlacher

Wir wollen heuer gefirmt werden

Wir wollen zur Firmung gehen, weil wir Gott näherkommen wollen. Die Firmung zeigt uns, daß Gemeinschaft besser ist. Die Werte der Firmung liegen nicht bei den Firmgeschenken, sondern daß wir die Chance haben, eine kirchliche Gemeinschaft zu erleben. Der Firmunterricht verläuft nicht so ernst wie manche glauben, sondern locker und lustig.

Johann Mischkulnig
Michael Berger
Christian Mischkulnig

Kaj pričakujem od sv. birme

Ko se je letos začel birmski pouk, sem bolj začel misliti, zakaj se veselim na birmo. Veselim se, da spet pridem skupaj s svojimi sošolci. Rad hodim k birmskemu pouku, kjer se marsikaj naučim. Veselim se, ker od mojega botra dobim darilo. Veselim se, ker naredimo na dan birme lep izlet. Ko zvečer še sam molim, molim tudi za starše in botra, ki mi dajo oporo k človeški zrelosti. Sv. Duha pa prosim, da mi podari svoje darove: dar modrosti, dar umnosti, dar sveta, dar moči, dar vednosti, dar pobožnosti, dar strahu božjega.

Rad bi živel tako, da bi drugi ob meni spoznali sadove Sv. Duha. Namreč ljubezen, veselje, mir, zvestoba, dobrotljivost, ...

Roman Kulnik

Helfen wir den Leidenden

In den letzten Jahren hat Europa das Antlitz stark verändert. Noch im Jahr 1989 würden wir das jetzige Gesicht für eine politische Vision des dritten Jahrtausends halten. Verallgemeinert könnte man sagen, Europa hat heute mehr Freiheit, zumindest ein großer Teil unseres Kontinents. Eine solche Feststellung kann aber nicht für das ehemalige Jugoslawien gelten.

Kroatien, d. h. die Bevölkerung Kroatiens — seien es Männer, Frauen und Kinder —, durchlebt derzeit schwere Prüfungen. Der Haß zwischen den Gegnern wächst — man könnte fast sagen proportional — mit der Zahl der in Trümmern liegenden Städte und Dörfer bzw. der gefallenen Familienangehörigen, Verwandten und Bekannten. Diese Feindschaft wiederum verwehrt jedweden inneren und äußeren Friedensversuch die Chance auf Verwirklichung. Kenner der derzeitigen Situation sprechen mittlerweile nicht von einem einzigen Krieg, sondern von hunderten einzelnen Kriegen.

Wir sind lediglich Beobachter dieser Geschehnisse. Als solche sehen wir, daß man mit Streitigkeiten und Krieg Konflikte nicht bewältigen kann.

Die Rolle des Beobachters aber verlangt von uns konkrete Hilfestellungen, auch in Form von Sach- oder Geldspenden.

Helfen wir den Leidenden und bitten wir für den Frieden in Kroatien und in der Welt.

Anna Gasser

Finančno poročilo za leto 1991 za faro Bilčovs

Podružna cerkev v Velinji vasi:

Filialkirche in Wellersdorf:

DOHODKI / EINNAHMEN:

Preostanek iz leta 1990 /		
Überschuß aus dem Jahre 1990	S	22.626,81
Ofer / Opfer	S	21.497,—
Darovi / Spenden	S	14.120,—
Grobčina / Grabgebühr	S	11.610,—
Skupaj / Zusammen	S	69.853,81

IZDATKI / AUSGABEN:

Zavarovalnina / Feuerversicherung	S	4.395,—
Razsvetljava / Beleuchtung	S	960,—
Mežnar / Mesner	S	5.000,—
Blazine na cerkvenih klopih /		
Bankpölster	S	9.593,—
Skupaj / Zusammen	S	19.948,—
Stanje / Stand		
31. 12. 1991	S	+49.905,81

Podružna cerkev v Želučah:

Filialkirche in Selkach:

DOHODKI / EINNAHMEN:

Preostanek iz leta 1990 /		
Überschuß aus dem Jahre 1990	S	2.302,36
Ofer / Opfer	S	7.582,—
Skupaj / Zusammen	S	9.884,36

IZDATKI / AUSGABEN:

Zavarovalnina / Feuerversicherung	S	2.797,—
Razsvetljava / Beleuchtung	S	500,17
Mežnar / Mesner	S	5.000,—
Skupaj / Zusammen	S	8.297,17
Stanje / Stand		
31. 12. 1991	S	+1.587,19

Podružna cerkev sv. Helene:

Filialkirche St. Helena:

DOHODKI / EINNAHMEN:

Ofer / Opfer	S	8.342,—
Darovi / Spenden	S	53.680,—
Skupaj / Zusammen	S	62.022,—

IZDATKI / AUSGABEN:

Zavarovalnina / Feuerversicherung	S	3.759,—
Mežnar / Mesner	S	4.000,—
Cerkvene klopi / Kirchenbänke	S	127.000,—
Dolg iz leta 1990 / Schulden aus dem Jahre 1990	S	8.902,67
Skupaj / Zusammen	S	143.661,67
Stanje / Stand		
31. 12. 1991	S	—81.639,67

Rechnungsabschluß der Pfarre Ludmannsdorf 1991

FARNA CERKEV / PFARRKIRCHE:

DOHODKI / EINNAHMEN:

Preostanek iz leta 1990 / Überschuß aus dem Jahre 1990	S	710,98
Ofer / Opfer	S	172.238,—
Darovi / Spenden	S	40.825,10
Podpora občine na dan starih / Zuschuß der Gemeinde für den Seniorentag	S	2.000,—
Deli od maš / Stipendienabgabe	S	18.000,—
Deli od pogrebov / Stolgebühr	S	5.600,—
Obresti / Zinsen	S	127,60
Naprej poslani ofer / Durchlaufende Kollekten		
Katoliški misijoni / Kath. Missionen	S	30.042,—
Akcija treh kraljev/Dreikönigsaktion	S	41.000,—
Družinski postni dan / Familienfasttag	S	41.650,—
Koroška Karitas / Kärntner Caritas	S	16.700,—
Črni križ / Schwarzes Kreuz	S	200,—
Koroška Karitas / Kärntner Caritas: za Kurde / Kurdenhilfe	S	13.000,—
Koroška Karitas / Kärntner Caritas: pomoč Hrvaški / Kroatienhilfe	S	16.000,—
Brat v stiski / Bruder in Not (Caritas)	S	14.000,—
Semenišča / Kollekten für die Seminare	S	2.100,—
Sveta dežela / Heiliges Land	S	300,—
Solnograška univerza / Hochschulwerk Salzburg	S	300,—
Petrov novčič / Peterspfennig	S	900,—
Matere v stiski / Mütter in Not	S	500,—
MIVA	S	6.400,—
Verska vzgoja / Religiöse Erziehung	S	1.200,—

Skupaj / Zusammen S 423.793,68

IZDATKI / AUSGABEN:

Personalni stroški / Personalausgaben	S	51.700,—
Hostije / Hostien	S	3.160,—
Sveče / Kerzen	S	13.543,—
Nedeljsko oznanilo / Sonntägliche Gottesdienstordnung	S	9.724,—
Letno poročilo / Pfarrjahresbericht	S	15.840,—
Dan starih / Seniorentag	S	3.779,—
Dušnopastirski pripomočki / Seelsorgsbehelfe	S	1.266,—
Telefon	S	7.451,90
Kosilnica / Rasenmäher	S	8.631,—
Nove preproge v farni cerkvi / Läufer in der Pfarrkirche	S	13.324,—
Alba	S	1.800,—
Poprava mežnarje / Renovierung des alten Mesnerhauses	S	20.706,44
Razsvetljava in kurjava v farni cerkvi / Beleuchtung und Kirchenbankheizung	S	9.861,12
Kurjava v dušnopastirskih prostorih / Beheizung in den Seelsorgsräumen	S	7.000,—
Odvažanje smeti in voda / Müllabfuhr und Wasserzins		
(za leto 1991 in preostalo iz leta 1990 / für das Jahr 1991 und Rest 1990)	S	14.652,39
Zemljiški davek / Grundsteuer	S	732,—
Zavarovalnina / Feuerversicherung	S	12.169,—
Šolanje organistov / Organistenschule	S	950,—
Naprej poslani ofer / Durchlaufende Kollekten (glej dohodki/Siehe Einnahmen)	S	184.292,—
Skupaj / Zusammen	S	380.581,85
Stanje / Stand: 31. 12. 1991 +	S	43.211,83

DOHODKI / EINNAHMEN:

Ofer prvih nedelj v mesecu leta 1991 / Kirchenopfer an den ersten Monatssonntagen	S	49.935,—
Članice in člani živega rožnega venca in drugi dobrotniki so prispevali za katoliške misijone ter za tretji svet / Mitglieder des Lebendigen Rosenkranzes der Pfarre Ludmannsdorf und andere Wohltäter spendeten im Jahre 1991 für die katholischen Missionen und für die dritte Welt	S	23.878,—
Adventni bazar / Adventbasar 1991	S	32.000,—

Trudimo se za mir

V zadnjih letih se je Evropa močno preobrazila. Še leta 1989 bi imeli sedanji obraz našega kontinenta za vizijo tretjega tisočletja. Posplošeno bi lahko rekli, Evropa ima danes več svobode. Pravzaprav orišemo tako današnji trenutek, vsaj za velik del Evrope, posplošitev pa nikakor ne velja za sosednjo nekdanjo Jugoslavijo.

Hrvaška, to se pravi njeni prebivalci — bodisi moške, žene in otroci — že mesece in mesece doživljajo težke preizkušnje. Sovraštvo med nasprotniki narašča — lahko bi rekli proporcionalno — s številom porušenih mest, vasi in domov ter padlih družinskih članov, sorodnikov in znancev. To sovraštvo pa ovira tudi vsak notranji in zunanji poiskus za izboljšanje situacije. Poznavalci situacije medtem pravijo, da danes ni več možno govoriti o eni vojni, temveč o stotih posameznih vojnah.

Mi smo opazovalci hudega položaja naših sosedov. Kot opazovalci vidimo, da z vojno in prepričim ni možno reševati konfliktov, ki se ob vojni in prepričim le z dneva v dan večajo. Vloga opazovalca pa zahteva od nas, da pomagamo, kjer koli in v kolikor zmoremo — bodisi stvarno ali denarno podpora. Pomagajmo trpečim in prosimo za mir na Hrvaškem in v svetu.

Anna Gasser

Izobraževanje v spodbudo za delovanje v mladinski skupini

Lansko leto septembra smo odprli klub Katoliške Mladine. Naš cilj je bil, da bi reaktivirali mladinsko delovanje v fari in hkrati tudi izboljšali medsebojne odnose.

Na podlagi razpisa za izobraževanje mladinskih skupin na škofijski ravni sem izbral priložnost, da se udeležim tečaja. Mladinci smo se zbrali v Mariji na Zilji, kjer smo v dveh tinednevni enotah spoznavali in vadili, kako naj vodimo mladinske skupine in kako naj rešujemo konflikte znotraj skupine. Ko sem zaključil prvo enoto izobraževanja, je na žalost razpadel klub maja lanskega leta. Drugo enoto tečaja, ki je bila pod geslom „Možnosti rešitve konfliktov izven skupine“, sem obiskal septembra preteklega leta. Spori, ki nastanejo izven skupine, so npr. nesoglasja z župnikom, problemi z drugimi mladinskimi skupinami ipd.

Poleg izobraževanja se je na šolanju izcimilo veliko prijateljstvo, katero je tudi za bodoče delo pri izmenjavi izkustev mladinskega dela seveda velikega pomena.

Gotovo je bila udeležba seminarja zame koristna ne samo v pridobitvi teoretičnih in praktičnih navodil za vodenje mladinske skupine, ampak tudi v izkustvih za svojo življenjsko pot.

Končno bi še nagovoril vse farne mladince, da bi mi pomagali pri „graditvi“ mladinske skupine v Bilčovsu, kjer bi se tedensko lahko srečavali.

Mihi Seher

Izkustva nas učijo

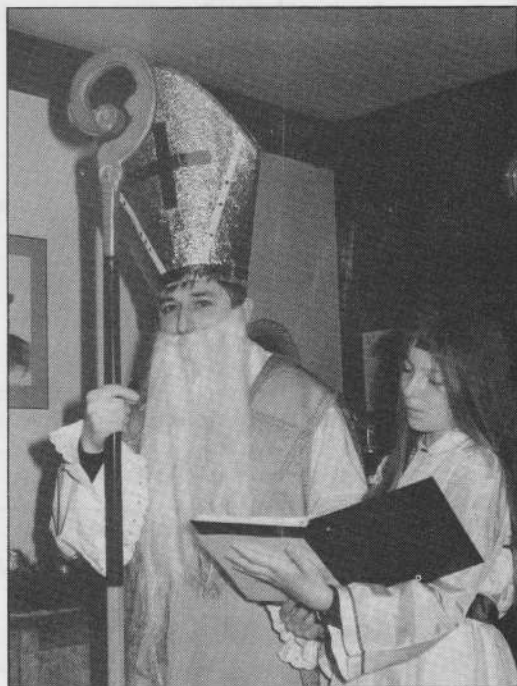
Ker zastopam farno mladino v župnijskem svetu, bi rad pogledal na preteklo delovanje katoliške mladine.

Ni dolgo od tega, odkar se je rodila želja in zamisel, da bi ustanovili na farni ravni mladinsko središče. Župnik je dal na razpolago prostore, katere je mladina po svoje opremila. Mladinci so bili začetka navdušeni, poln optimizma sem gledal v prihodnost mladinskega delovanja. Mladina se je dvakrat tedensko srečavala v mežnariji in kmalu so tudi sledile akcije, vendar se ni dalo preprečiti, da se je prvotni plamen začenjal ugašati.

Ideja, da bi združili nemško in slovenskogovorečo mladino v Bilčovsu, je gotovo imela pozitiven odmev. Redna srečavanja pa nikakor niso bila garant za zadovoljivo delovanje; interesi mladincev so se kmalu razvejili. Medtem ko so se eni zadovoljili s preprostimi srečavanji in pogovori ob muziki, tako so drugi pričakovali globljo in kakovostno ponudbo. Prvotna zamisel, da bi zajeli širšo bazo, še dolgo ni povezana z gotovostjo, da mladino navdušijo s kakšno idejo. Kontinuiteta je bila sicer dana, cilji pa so bili docela različni. Mnogoličnost interesov skupinsko delo gotovo pospešuje, ako jo pa spremlja neodločnost, prej ali slej dinamika skupine razpada. Tako sem ponudil za Veliko noč potovanje v Assisi. Bil naj bi to teden spoznavanja starodavnega mesta, dihanje Fran-

Mladina izvede vsako leto miklavževanje po vaseh.

Die Jugend organisiert alle Jahre eine Nikolausaktion in den Dörfern der Pfarre.

čiškovega duha in utrjevanje skupinske povezanosti. Začetno navdušenje je kmalu pošlo in ni prišlo do izvedbe.

Samostojno delovanje mladine se je začelo spotikati. Prišli smo do spoznanja, da tudi izvedbe tradicionalnih prireditev kot so to: dan starih, molitvena ura, vespere, kdaj pa kdaj sooblikovanje sv. maše, ne zagotavljajo obstoj mladinske skupine. Vodilnim — in s tem tudi meni — ni uspelo usmeriti mladinsko „kapaciteto“. Svoje pa še doda dejstvo, da so povsem mladinci, ki pokažejo ini-

ciative in pripravljenost do sodelovanja, preobremenjeni. Včlanjeni so v najrazličnejša društva in izvajajo najrazličnejše dejavnosti: športne, pevске, igralske in nazadnje ne smemo pozabiti na šolsko ali delavno obveznost. Nekateri so povsod, drugi pa nikjer. In prav ta prepad nam ni uspelo premestiti.

Treba bo iskati novo izhodišče, nove smernice, da bo mladinsko srečavanje in delovanje v Bilčovsu na novo zaživelo.

Rupert Gasser

Molitvena ura na Plešivcu

Dan pred božičem je Katoliška mladina vabila na Plešivec na molitveno noč. Noč naj bi bila priprava na božič, na rojstvo Jezusa. Kapela je bila nabito polna.

Prvič letos se je udeležilo tudi nekaj slovenskih mla-

dincev iz Bilčovsa in Št. Jakoba.

S pesmijo in meditacijo je vsak skušal najti svoj notranji mir, katerega v vsakdanjosti dostikrat pogrešamo. Bila je izvrstna priprava na božič, najti samega sebe, občutiti skupnost...

Opolnoči smo zadovoljni zapustili Plešivec, umirjeni od čudovitih pesmi in podarjeni z mirom, kateri naj bi povsod zaživel ob božičnem času.

Mihi Seher

Am Tisch des Lebens

Ich saß mit der Freude am Tisch des Lebens, neben der Freude saß die Liebe im schönsten Kleid. Ich wollte es nicht wahrhaben — nein, es war vergebens, gleich gegenüber auf dem anderen Platz saß das Leid.

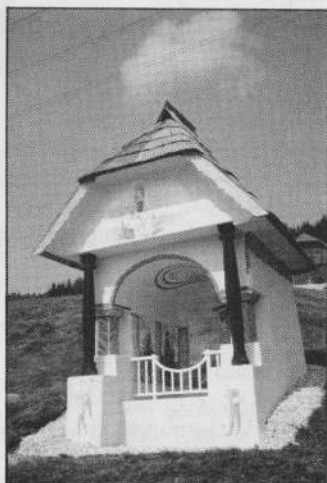
Mit spitzen Mündern waren da auch der Neid und die Eifersucht am Tisch zu sehen. Die Ehre war ganz weit weg von diesen beiden, so als wäre sie auf der Flucht. Mir wurde es bang. Ich versäumte bei dieser Rundschau das Entweichen der Freude, ihr Platz war leer. Hatte sie denn keine Freunde mehr?

Meine Augen suchten den Charakter und sahen ihn im Kampf mit dem Materialismus, Luxus und Feigheit saßen ihm schon im Nacken. Ich dachte schon, jetzt wär Schluß. Doch dann raffte sich der Charakter wieder auf und kam mit der Freude zu Tisch.

Th. K.

Svojo 60-letnico je 2. decembra obhajal društveni-cerkveni pevec in igralec **Rupert Gasser**. Za njegovo dolgoletno sodelovanje sta se mu zahvalila in čestitala moški in mešani zbor našega društva „Bilka“.

Generacije že stoji na Muškavi Humnikov križ v čast Bogu in v versko spodbudo mimo vozečih. Humniški gospodar g. A. Jakopitsch ga je minulo leto dal s pomočjo občine lepo renovirati.

Im Jahre 1963 ließ Herr Andreas Jakopitsch bei der Hofübernahme die Feldkapelle das erstmal renovieren. Im Herbst 1991 ließ er das Kreuz mit Hilfe der Gemeinde Ludmannsdorf wieder im neuen Glanz erstehen. Dank gebührt jedem, der für christliche Zeichen und Symbole sorgt.

Že nekaj let vodi Rezi Kolter otroške ure v Bilčovsu. K tem popoldanskim uram so vabljeni otroci od petega leta naprej. Rezi jih je naučila že mnogo različnih stvari. Tako so tudi že večkrat uspešno nastopali pri raznih koncertih. Zelo radi pa otroci sodelujejo pri sv. maši in se tako približujejo Bogu.

V adventnem času so sooblikovali sv. mašo v Želučah. Otroci so sami okrasili božično svečo in jo med mašo prižgali. S pesmijo, besedo in podajanjem rok so oklepšali božjo službo. Sveča pa stoji cel božični čas na oltarju v farni cerkvi, na kar so otroci zelo ponosni.

Vemo, da je delo z otroki povezano z velikim trudom, zato gre iskrena zahvala Reziji, ki žrtvuje svoj prosti čas našim najmlajšim.

M. R.

Darilo za vsak dan: to je rožni venec, molitev za vsak dan

Rožni venec zna moliti tisti, ki ga moli.

V premišljevanju rožnega venca gledamo božje skrivnosti z očmi srca. Radi ga molimo skupaj z verniki in tudi sami kot zmago ljubezni nad sovraštvom!

V Bilčovsu imamo 14 rož, to je 210 oseb, ki že leta in desetletja molijo in sodelujejo pri tej akciji Živega rožnega venca. V fari sami je že nad 100 let ta lepa molitev razdeljena v rože. Ena roža šteje 15 oseb, ki zmolijo vsak dan po eno desetko, in to so tri rožni venci. Letno člani in članice darujejo lepo vsoto denarja. Podpiramo 2 misijonska bogoslovca. S tem denarjem pa se krijejo tudi druge potrebe. Pri sejah se vodnice posvetujemo in načrtujemo, kaj vse bi napravile in ukrenile. Letno

imamo farne shode, izlete in pokrajinsko srečanje na rožnovensko nedeljo v oktobru in to vsako leto v drugem kraju. Udeležimo se tudi postnih in adventnih srečanj. Sodelujemo pri božičnem bazarju in skušamo s tem lajšati bedo v misijonih in pri beguncih.

Moliti rožni venec je apostolat, ki ga vsak kristjan lahko izvaja, ki ima le malo dobre volje. Vabim vse starejše in mlade, pridružite se tudi vi naši akciji in pomagajte z molitvijo rožnega venca lajšati vso bedo in gorje, ki se dogaja okrog nas.

Za novo leto vsem članicam in molivcem rožnega venca želim iz srca vse najboljše, zdravje, mir in blagoslov božji.

N. ST.

Für Ratzinger darf sodann das kultische Leben des Katholiken nicht auf den rein „gemeindlichen“ Aspekt verkürzt werden: Es muß auch weiterhin Raum sein für das persönliche, wie auch für das gemeinsame Beten, das heißt für die der Liturgie zugeordneten Frömmigkeit. Er fügt dann hinzu: „Für einige beschränkt sich Liturgie offenbar allein auf Eucharistie, die nur unter dem einzigen Aspekt des „brüderlichen Mahles“ gesehen wird. Aber die Messe ist nicht nur ein Mahl unter Freunden, die versammelt sind, um des letzten Abendmahles des Herrn zu gedenken durch das gemeinsame Brechen des Brotes. Die Messe ist das gemeinsame Opfer der Kirche, in dem der Herr mit uns und für uns betet und sich uns teilt. Sie ist die sakramentale Erneuerung des Opfers Christi: Folglich erstreckt sich seine erlö-

Marijina Legija

Vse z Marijo — vse za Marijo — po Mariji k Jezusu.

To je geslo Marijine Legije.

Za vsakega aktivnega člana so bistvene tri reči: tedensko srečanje, posebne dnevne molitve in vsaj dve uri apostolskega dela na teden.

Pomožni člani podpirajo naše delo s tem, da zmolijo vsak dan rožni venec in legijske molitve. Enkrat na leto se daruje sv. maša za umrle pomožne člane, nato je srečanje v mežnariji.

Naša naloga je tudi obisk bolnikov. V pogovoru z bolniki smo soočeni z njihovim trpljenjem, hkrati pa občutimo, kako ob sprejemanju drug drugega sami obogatimo.

Skupno z Legionarkami iz Maribora smo se letos ponovno udeležile duhovnih vaj v Domu v Tinjah.

„Kdor ima Marijo za vzor, mora iti k ljudem“, je bilo geslo duhovnih vaj. Vodil jih je pater Lovrencij Anželj iz Maribora.

Pri zaključnem sestanku, pri katerem je bil navzoč tudi naš duhovni voditelj g. dekan Leopold Kassl, smo se spomnili tudi naših Legionark, ki se iz zdravstvenih razlogov niso mogle udeležiti tega srečanja.

Leni Kulnik

Ženska včeraj,

Mnogo krožkov in skupin deluje v naši fari, eni bolj mirno in na tihem, drugi bolj v javnosti. Eno in drugo je potrebno. Iz naše skupine bi Vam tokrat dale rade vpogled v naše vsebinsko delo.

Že pred poletnimi počitnicami smo se odločile, da posvetimo letošnje delovno leto temi „smrt in kaj pomeni le-ta za življenje“. Smrt je za vsakogar izmed nas neizogibna. To je, kar vsakega izmed nas čisto gotovo čaka. In vendar je to tema, ki se je vedno bolj izogibamo. Po večini umrejo ljudje danes v bolnišnicah, nato pa ležijo, da ne motijo ljudi, v mrtvašnicah. Smrt moti naše upanje na vsemoč zdravnikov in ljudi nasploh, nas primora, da se za trenutek zaustavimo, da premišljujemo o smislu življenja itd. To pa je nekaj, kar ne paše v ta čas, v katerem se merimo po tem, kar ustvarjamo, kar si pridobimo na materialnih dobrinah, kjer šteje človek, ki je zdrav, športen, agilen... Vse, kar je bolno, ni zdravo, po navadi izključujemo iz vsakdana. „Šele takrat nimam strahu pred smrtjo, kadar nimam strahu pred življenjem“, je izrek znane avtorice dr. E. Kübler-Ross. Vsaka izmed nas ima drug pristop k tej temi. Nekatere so se ji stavile že

ob smrti kakega sorodnika, druge pa so se temi priključile z mešanimi občutki. Vse pa smo imele mnogo vprašanj, negotovosti. Vsaka smrt nam kruto kaže našo minljivost, naše meje, našo končnost.

NAŠE MEJE

Vsakemu izmed nas so dnevno postavljene meje: Če hoče mama zvečer na predavanje, pa nikogar ni, da bi pazil na otroke, tega ne more.

Če bi si hotela kupiti kaj posebnega, pa denarja nimam, ne morem; če bi se s partnerjem rada o čem pogovorila, pa nima časa... To so meje, ki so nam postavljene od zunaj. Dosti mej pa je v nas samih: meje naše nardarjenosti, razumnosti, našega telesa. Omejuje nas pa seveda lahko tudi strah, jeza, nezaupanje do sebe ali drugih. Vsi imamo izkušnje z mejami, vsak izmed nas se stavi po svoje mejam. Dobro je, ako jih spoznamo in se jim stavimo. V pogovoru si iz-

Josef Kardinal Ratzinger
Aus dem Buch zur Lage des Glaubens
Ein Gespräch mit Vittorio Messori

Eucharistie: Mitte des Glaubens

sende Kraft auf alle Menschen, auf Anwesende und Ferne, Lebende und Tote. Wir müssen wieder das Bewußtsein erlangen, daß die Eucharistie nicht wertlos ist, wenn man die Kommunion nicht empfängt: Durch dieses Bewußtsein können dramatisch sich zuspitzende Probleme, wie die Zulassung wiederverheirateter Geschiedener zum Sakrament, viel von Ihrer drückenden Last verlieren.“

„Wenn die Eucharistie — erklärt er — nur als ein Gemeinschaftsmahl unter Freunden gelebt wird, ist derjenige, der vom Empfang der heiligen Gaben ausgeschlossen ist, wirklich von

der Brüderlichkeit abgeschnitten. Aber wenn man zur vollständigen Sicht der Messe zurückkehrt (brüderliches Mahl und zugleich Opfer des Herrn, das die Kraft und die Wirksamkeit für den, der sich mit Ihm im Glauben vereint, in sich trägt), dann nimmt auch der, der jenes „Brot“ nicht ißt, in gleichem Maß an den allen anderen dargebotenen Gaben teil. Die Eucharistie setzt die anderen Sakramente voraus und verweist auf sie. Aber die Eucharistie setzt auch das persönliche Gebet, das Gebet in der Familie und das gemeinschaftliche außerliturgische Gebet voraus.“

Šli smo k njim in prišli so k nam . . .

Ne vem več kaj sem pravza- prav iskal. V trgovini se je gnetlo ljudi. Med nami „belci“ je bil tudi en „črnc“, kar za naše kraje ni vsakdanji prizor. V tej napetosti čakanja zaropotajo vrata, vstopi mlada ženska, ki vleče za seboj svojega sinčka, ki se očitno upira. Ko malček zagleda črnca, se mu zasveti obraz in navdušen nad svojo najdbo zavriska svoji mami: „Mama, glej, glej, tam stoji črnc!“ Žensko strese, kot bi jo zadela strela: „Molči, nerodnež! Tako se ne govori. Upajmo, da ni slišal!“ Nekateri se zganejo, nerodna situacija, kakaj? Otrok v spoznavanju sveta vidi nekaj novega in njegova mati, kot spremljevalec na njegovi življenjski poti, reagira tako odbijajoče.

Za otroka se je moral podreti svet. Spoznal je nekaj novega, komaj je bil obogatil svoj spoznavni svet in mati ga mu je že razdrila.

Kakšen pa je naš odnos do črncev, tujcev, beguncev? Leta in leta smo kritizirali žične ovire na naših mejah in kako se obnašamo zdaj, ko so jih podrl? Imam vtis, da se je tudi nam zrušil naš navidezno brezhibni svet, začelnjamo zamenjati žične ovire z mnogo bolj prefinjenimi preprekami. Mnogo darujemo in mislimo, da si bomo s tem ohranili naš mir. Sprejeli smo begunce, dali smo jim kruha, dali smo jim piti, kakor nas uči sv. pismo. V našem materialnem mišljenju smo vzeli te besede prav dobesedno, da bi si s tem utajili svojo vest. Pozabili pa smo mogoče, da človek ni samo neka masa, da ima dušo. Za dostojno življenje ne zadostuje samo hrana, potrebna so čustva in besede.

Ko bi se ozrli nekoliko let nazaj v zgodovino, bi takoj opazili, da so bili naši kraji vsi tro- in večjezični, da so se ljudje, čeprav niso bili toliko šolani kot danes, mogli pogovarjati in da so se sporazumeli. Skoraj si ne upam misliti, kako smo v tem pogledu osiromeli. Imamo v občini begunce, ki so morali zaradi človeških grozodejstev zapustiti svojo domačo grudo in se umakniti k nam. In kaj storimo mi? Darujemo, da so tiho, ker iz različnih jezikovnih in vzgojnih razlogov nismo v stanju, da bi izkoristili to obogatitev. Ko bi jih razumeli, bi lahko čutili, kaj jih muči. Bili bi lahko vzgled za naše otroke, da bi le ti videli in spoznali, da so to ljudje, z dušo, kot mi. Samo v pogovoru, z razumevanjem je mogoče preprečiti vojne in trpljenja na svetu in ne s tem, da se obdajamo z žičnimi, jezikovnimi in drugimi barikadami, kot v zgoraj navedenem primeru preprečujemo otrokom spoznati svet brez vsakršnih predsodkov in zlonamer.

jp

dan es in jutri

menjavamo izkušnje: kako premostimo strah, jezo, ki nas grize. Vsi poznamo veselje in zadovoljstvo nad rešeno nalogo, o kateri smo mislili, da ji nismo kos.

Smrt ni samo meja, temveč tudi končno slovo.

SLOVO

Zato smo se bavile v naslednjem srečanju s to temo. Za začetek se je vsaka spomnila minulih doživetij, od katerih se je že morala posloviti: od otroštva, mladosti, šolskega časa, samskega stanu. Vsako slovo prinese s seboj žalost za izgubo in negotovost pred bodočnostjo. Zapustiti nekaj, kar dobro poznamo, česar smo se navadili, je zelo težko. Pred novimi, neznanimi situacijami imamo navadno strah. Novo pa je seveda tudi izživ. Da nastane lahko nekaj novega, more „staro“ umreti. Tako gledano, je končno slovo (smrt), pogoj za nekaj novega. Kristjani verujemo, da nas po smrti čaka novo, drugo življenje.

SIGURNOSTI

Kaj vse potrebujemo, da se čutimo varne? Kakšne važnosti imajo zavarovalnine, na katere

se opiramo vse življenje (hiše, denar, nakit, zemljišča . . .), v življenjskih krizah, kadar stojimo pred hudimi problemi kot neozdravljiva bolezen, izguba partnerja ipd. Vse to, kar se nam je zdelo važno, izgubi svoj pomen. Kaj ostane?

Z odprtim vprašanjem bi rada zaključila ta kratek vpogled v naše delo. Mnogo vprašanj ostane v našem življenju odprtih.

Prednost skupine je, da si skupno stavimo vprašanja in si tudi skupno iščemo odgovore. Ena ob drugi rastemo in se bogatimo.

-o-o-o-

Die Frauenrunde hat sich für das heurige Jahr das Thema „Tod und was er für das Leben bedeutet“ ausgesucht. Bis jetzt haben wir zu Themen wie: Unsere Grenzen, Abschied, Unsere Sicherheiten, Lebensbedingte Krankheiten, auseinander gesetzt.

Kurt Marti hat ein Gedicht über das, was nach dem Tod kommen soll, geschrieben, das uns nachdenklich stimmen sollte.

Francka Kropiunig

wenn die bücher aufgetan werden

wenn
die bücher aufgetan werden

wenn sich herausstellen wird
daß sie niemals geführt
worden sind:

weder gedankenprotokolle
noch sündenregister
weder mikrofilme
noch computerkarteien

wenn
die bücher aufgetan werden

und siehe! auf seite eins:
„habt ihr mich für einen
schnüffler gehalten?“

und siehe! auf seite zwei:
„der große bruder —
eure erfindung!“

und siehe! auf seite drei:
„nicht eure sünden waren
zu groß —
eure freude war zu klein!“

wenn
die bücher aufgetan werden

Kurt Marti

WOHIN GEHST DU?

Es steht in deiner Macht, Gott loszulassen,
doch hindern kannst du nicht, daß Er dich hält.
Es steht in deinem Willen, Gott zu hassen,
und dennoch liebt Er dich, du Kind der Welt.

Du kannst dich gegen Christus frei entscheiden,
auf Golgotha entschied Er sich für dich.
Du kannst Sein Wort und Seine Kirche meiden,
doch immer suchen Wort und Kirche dich.

Du kannst dir selber deine Wege suchen,
doch hindern kannst du nicht, daß Gott
dich führt.

Du kannst Gott leugnen, Seiner Allmacht
fluchen,
doch hindern kannst du nicht, daß Gott regiert.

Kot Bilčovščan dokaj zrelih let naj na prijazno povabilo v bežnih utrinkih nanizam nekaj značilnih spominov na svoja otroška in mladostna leta, ob katerih mi živo stopa pred oči Bilčovs nekdanjih dni.

PAVLE ZABLATNIK

Bilčovs včeraj in danes

Predstavljati se mi ni treba, naj za uvod samo povem, da sem se rodil leta 1912 kot kmečki sin pri Kumru v Bilnjovsu. V šolo sem začel hoditi spomladi leta 1918 pred koncem prve svetovne vojne. Šolsko leto se tedaj na kmetih ni začevalo jeseni, marveč ob topli vigredi — vedno po veliki noči. Prvo spričevalo smo dobili kraj avgusta, septembra in oktobra smo imeli velike počitnice, po Vseh svetih pa smo zajadrali v drugo polovico šolskega leta. Obiskovali smo utrakvistično ljudsko šolo v Bilčovsu, ki je imela tedaj tri razrede, vsak razred pa je bil deljen v dva oddelka. Ob vstopu v šolo smo znali samo slovensko. Po zakonu je bilo predvideno, da so nas učitelji prvi dve leti s pomočjo slovenščine uvajali v nemški jezik, od tretjega leta naprej pa v utrakvistični šoli ni bilo več prostora za slovensko besedo, znajti smo se morali ob zgolj nemškem pouku. Verouk pa je bil izključno slovenski. Ob njem smo bili deležni indirektnega pouka slovenščine.

Po končanem tretjem razredu ljudske šole sem šel študirati na gimnazijo v Celovcu, ka-

mor me je potegnil za seboj Žmavcarjev Toni, ki je začel študij dve leti pred menoj. Pred nama pa gimnazija nad 60 let ni videla dijaka iz Bilčovsa. Zadnji pred nama je našel pot na gimnazijo Janez Boštjančič iz Branče vasi, ki je leta 1924 pel zlato mašo v Bilčovsu, eno leto pred mojim odhodom na gimnazijo. Za menoj pa je morala gimnazija 15 let čakati na naslednjega dijaka iz Bilčovsa, dotlej, da se je odločil za študij Rudi Safran, sedanji župnik v Melvičah. Študent iz Bilčovsa je bil potemtako tedaj še bela vrana. Dans pa kar mrgoli dijakov in absolventov gimnazije iz Bilčovsa, zlasti odkar je odprla vrata Slovenska gimnazija v Celovcu.

Časi se spreminjajo in svet z njimi. Bilčovs je bil v mojih mladih letih strnjeno sloven-

Iz dijaških let

ka fara in občina. Doraščali smo tam še v povsem patriarhalnih razmerah. Bilčovški župan je tedaj še po stari navadi ob nedeljah po glavni maši na sejmišču pred cerkvijo razglašal in tolmačil občanom zakone in odredbe državnih in deželnihi oblasti v domačem jeziku. Če se je redkokdaj kak Nemec priselil v faro, se kratko malo ni mogel ubraniti slo-

venskega jezika, dokaj hitro se ga je naučil. Ko so npr. na naši vasi, pri Kranjcu v Bilnjovcu dobili za pastirja trdega Nemca iz Zgornje Štajerske, se je v dveh letih popolnoma udomačil, tako da je brezhibno in gladko govoril naše domače narečje. V šoli je bil on edini nemški učenec, v verouku mu je župnik prvo leto razlagal učno snov še v nemškem jeziku, nato pa je fant polagoma že sledil slovenskim razlagam.

V patriarhalnosti tiste dobe so ljudje še skrbno čuvali stara izročila, ki so skoraj nespremenjena prehajala iz roda v rod, našega človeka na podeželju so skozi vse letne čase in mimo vseh mejnikov človeškega življenja od zibelke do groba bolj kot danes spremljale stare šege in navade, domača pesem se je posbno živo in glasno razlegala čez hrib in dol ter se ubrano uglasala pod vaško lipo, pri delu na polju, na paši, ob teritvi, preji in drugih kmečkih opravilih, ki jih mlajši rod danes niti ne pozna več. Še se spominjam, kako smo otroci zlasti ob zimskih večerih, ob brnenju kolovratov pridnih predic, z odraslimi vred spet in spet radi prisluhnili mikavnim pripovedim in prerokovanjem starih ljudi, prav posebno pa raznovrstnim, blažilnim in grozljivim pravljicam in basnim iz ust nadarjenih pravljicarjev. To dragoceno pripovedno bogastvo je šlo, žal, s pripovedovalci v grob. Škoda je tudi, da se zavoljo družbenih sprememb ob racionalizaciji in tehnizaciji današnjega življenja pogreza v pozabo marsikatera lepa stara šega, ki se je starejši rod, rekel bi, še nostalgčno oklepa, ki pa bi bila vredna tudi še ohranitve za poznejše rodove. Razumljivo in naravno pa je, da so obsojene na smrt šege in navade, ki slonijo na preživelih verovanjih in niso več sprejemljive za današnji čas. Naša dolžnost in neovrgljiva pravica pa je, da se zavestno in zavzeto potegujemo za ohranitev vsega, kar je kot izraz naše narodne biti, hkrati avtentična priča naše kulturne in narodne samosvojsosti in samobitnosti.